

İSLAM'IN AYDINLIK YOLU: HİDAYET

- Yüce Allah Kur'an-ı Kerim vasıtasıyla bizlere yerine getirmemiz gereken sorumlulukları bildirmiş ve bizlere yol göstermiştir.
- Kur'an-ı Kerim bizlere nasıl yaşamamız gerektiğini bildirmiş, bilmediğimiz pek çok şeyi öğretmiş, bazı kavramlar üzerinden bizlere bilgiler vermiştir.
- Kur'an'da yer alan kavramlardan biri olan hidayet, sözlükte yol göstermek, gerçeğe ulaştırmak gibi anlamlara gelmektedir.
- **Hidayet**, Allah'ın (c.c.) yol göstermesi ve insanların doğru olan yola iletilmesini ifade eder. İnsanlara verilen akıl, öğrenme, hatırlama gibi yeteneklerin verilmesi, kutsal kitaplar ve peygamberler vasıtasıyla yol gösterilmesi insanın hidayetin bir yansımasıdır.

"(Resulüm!) İşte biz böylece her peygamber için suçlulardan düşmanlar peyda ettik. Hidayet verici ve yardımcı olarak Rabb'in yeter."

(Furkân suresi, 31. ayet)

- Allah'ın (c.c.) hidayete ulaştırılan anlamına gelen ismi ise **el-Hâdî**'dir. Allah'ın bu ismi, rehberlik eden, zihinleri ve gönülleri aydınlatan, hayır ve mutluluk veren anlamına gelir.
- Hidayet kavramının zıddı ise dalalettir. **Dalalet**, doğru yoldan sapma, şaşırma, yüz çevirme, ilahi emirlere aykırı davranma gibi anlamlara gelir.

"Kim hidayet yolunu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur; kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr başkasının günah yükünü üstlenmez. Biz, bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azap edecek değiliz."

(İsrâ suresi, 15. ayet)

ALLAH'I GÖRÜYORMUŞÇASINA YAŞAMAK: İHSAN

- İhsan, bir şeyi iyi ve güzel yapmak, ikramda bulunmak, Allah'a (c.c.) samimi bir şekilde kulluk etmek gibi anlamlara gelir.
- Kur'an-ı Kerim'de ihsan hem insan için hem de Allah (c.c.) için kullanılmıştır. İnsanın en iyi şekilde yaratılması, Allah'ın (c.c.) insanlara olan ihsanına, insanlara anne-babasına iyi davranmasının emredilmesine de insanların gösterdiği ihsana örnek gösterilebilir.
- Hz. Muhammed (s.a.v.) bir hadisinde ihsanı şu şekilde tanımlamıştır: "İhsan, Allah'ı görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Çünkü sen onu görmesen de o seni görmektedir."
- İhsan sahibi insanlar kendilerine ve çevrelerine karşı en iyi şekilde yaşam sürerler.

- İhsan sahibi kimseler, ibadetlerini en samimiyetle yaparlar, kötülük yapmaktan kaçınırlar, her zaman iyi olmayı tercih ederler, aile üyelerine saygı gösterirler, Allah'ı (c.c.) görüyormuş gibi yaşarlar.

"Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayâsızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar. İşte Allah, aklınızı başınıza almanız diye size böyle öğüt veriyor."

(Nahl suresi, 90. ayet)

ALLAH İÇİN SAMİMİYET: İHLAS

- İhlas, sözlükte samimiyet, içtenlik, doğruluk ve saflık gibi anlamlara gelir. Dini anlamda ise insanların davranışlarında ve ibadetlerinde sadece Allah'ın (c.c.) rızasını gözetmeyi, gösterişten ve menfaatten uzak durmayı ifade eder.
- İhlas kavramının zıddı olan **riya**, gösteriş, ikiyüzlülük gibi anlamlara gelir ve İslam dininde kesinlikle yasaktır. Riya olan davranışların ve ibadetlerin Allah (c.c.) katında hiçbir değeri yoktur.

"Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı hâlde insanlara gösteriş olsun diye malını harcayan kimse gibi sadakalarınızı başa kakmak ve gönül kırmak suretiyle boşa çıkarmayın. Böylesinin durumu, üzerinde biraz toprak bulunan ve maruz kaldığı şiddetli yağmurun kendisini çıplak bıraktığı bir kayanın durumu gibidir. Onlar kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler."

(Bakara suresi, 264. ayet.)

- Müslüman, her işini ihlas ile yapmalı, hayatını ve tüm davranışlarını sadece Allah'ın (c.c.) rızasına göre yönlendirmelidir.

"De ki: 'Şüphesiz benim namazım da diğer ibadetlerim de yaşamam da ölümüm de âlemlerin Rabb'i Allah içindir.'"

(En'âm suresi, 162. ayet.)

ALLAH'IN EMİR VE YASAKLARINA RİYAYET: TAKVA

- Sözlükte korunmak, sakınmak, saygı duymak gibi anlamlara gelen takva, İslam dininde Allah'a (c.c.) saygı duymayı, O'nun emir ve yasaklarını en iyi şekilde yerine getirmeyi ifade eder.
- Takva sahibi insanlar Allah'tan sakınırlar ve kötülük yapmaktan kaçınırlar. Bu nedenle takva kavramı, ihlas, ihsan, itaat gibi değerleri de kapsar.
- Takva, insana Allah'ın (c.c.) rızasını ve sevgisini kazandırır. Allah'ın (c.c.) sevgisini kazanan insanlar hem dünyada hem de ahirette mutlu ve huzurlu bir yaşam sürerler.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [@Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

DOSDOĞRU YOL: SIRAT-I MUSTAKİM

• Sırat, yol anlamına gelirken; müstakim dengeyi ve doğruyu ifade eder. Bu nedenle sırat-ı müstakim “**dosdoğru yol**” olarak ifade edilmektedir.

• Dosdoğru yol, Allah'ın (c.c.) peygamberler ve kutsal kitaplar ile insanlara bildirdiği yoldur. Bu kaynaklar doğrultusunda yaşam tarzına sahip olan insanlar en doğru yola ulaşmış olurlar.

• İnsan, akli ve iradesi ile doğru yollara ulaşabilme yeteneğine sahip olsa da kendisine Allah (c.c.) tarafından yapılan uyarılar olmadan tam anlamıyla doğru yola ulaşamaz. Bu nedenle her Müslümanın Kur'an-ı Kerim'e ve Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sünnetine tabi olmalıdır.

“İşte böylece sana da emrimizle Kur'an'ı vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat biz onu kullarımızdan dilediğimizi kendisiyle doğru yola erdirdiğimiz bir nur kıldık. Şüphesiz ki sen doğru bir yolu göstermektesin. (O yol) göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın yoludur. Dikkat edin, bütün işler sonunda Allah'a döner.”

(Şûrâ suresi, 52. ayet)

• İnsan sırat-ı müstakim üzere yaşamalı, bu amaçla elinden gelen gayreti de göstermelidir. Yine aynı amaçla Allah'a (c.c.) da dua etmeyi ihmal etmemelidir.

“(Allah'im!) Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi doğru yola, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet; gazaba uğrayanlarınkine ve sapıklarınkine değil.”

(Fâtiha suresi, 5-7. ayetler)

• Müslüman, ibadetlerine özen gösterdiğinde Kur'an'da belirtilen emir ve yasaklara dikkat ettiğinde, tüm iş ve davranışlarında Allah'ın (c.c.) rızasını gözettiğinde sırat-ı müstakim üzere olur.

ALLAH YOLUNDA MÜCAHEDE: CİHAT

• Cihat, sözlükte çaba harcamak, aşırı gayret göstermek gibi anlamlara gelir. İslam dininde daha çok düşmanlara karşı savaşmak, ülkeyi savunmak gibi anlamlarda kullanıldığı gibi, iyiliğin yerleşmesi, kötülüğün ortadan kalkması için maddi ve manevi olarak tüm imkânları kullanarak çaba göstermek anlamında da kullanılmaktadır.

“(Ey müminler!) Sizin için zor da olsa kolay da olsa savaşa çıkın, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihat edin. Eğer bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır.”

(Tevbe suresi, 41. ayet)

• İnsanlara İslam dinini tebliğ etmek, müşriklere ve kâfirlere karşı ilim yoluyla savunmalar gerçekleştirmek de cihat faaliyeti olarak değerlendirilebilmektedir.

• İnsan, Allah'ın (c.c.) uyarılarını dikkate almak için nefsi ile mücadele ettiğinde de cihat etmiş gibi değerlendirilmektedir. Bu konuda çaba göstermek yine doğrudan kişiye fayda sağlamaktadır.

“Cihat eden, ancak kendisi için cihat etmiş olur. Şüphesiz Allah hiç kimseye ve hiçbir şeye muhtaç değildir.”

(Ankebût suresi, 6. ayet)

• Kişi dini için ve dini değerlerini yaşayabilmesi için vatanını da elinden gelen tüm güçle çaba harcaması gerekmektedir. Bu uğurda can feda etmek İslam dininde büyük bir şeref olarak görülmektedir.

“Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümler sanma. Bilakis onlar diridirler, Rableri katında Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktadırlar. Arkalarından kendilerine ulaşamayan (henüz şehit olmamış) kimselere de hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeyeceklerine sevinirler.”

(Âl-i İmrân suresi, 169-170. ayetler)

İYİ, DOĞRU VE GÜZEL DAVRANIŞ: SALİH AMEL

• Salih; iyi, güzel, içten gibi anlamlara gelirken, amel; çaba, gayret ve davranış gibi anlamlara gelmektedir. Dini anlamda ise samimiyetle ve Allah (c.c.) rızası gözetilerek yapılan tüm iyi ve güzel davranışları kapsar.

• Salih amel, İslam dininde çok büyük bir kapsama sahiptir. dürüst olmak, adaletli davranmak, paylaşmak, merhametli olmak, namaz kılmak, Kur'an okumak ve ona göre yaşamak salih amel olarak değerlendirilmektedir.

“İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik o kimsenin yaptığıdır ki Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanır. (Allah'ın rızasını gözeterek) yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Anlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Müttakiler ancak onlardır!”

(Bakara suresi, 177. ayet.)

KUR'AN'DAN MESAJLAR: KEHF SURESİ 107-110. AYETLER

“Şüphesiz, inanıp yararlı işler yapanlara gelince onlar için içlerinde ebedî kalacakları Firdevs cennetleri bir konaktır. Oradan ayrılmak istemezler.”